

YER KABUĞUNUN YAPISI

HATIRLATMA KUTUSU

Dünyamızın dış yüzeyine **Yer Kabuğu** denir. Dağlar, denizler, ovalar, yaşadığımız şehirler yer kabuğunda bulunur.

Yapısında bir ya da birden fazla mineral bulunan taş ve kaya parçalarına **Kayaç** denir. Yani gördüğümüz bir kaya parçasına ya da elimize aldığımız bir taş parçasına kayaç diyebilmemiz için yapısında en az bir tane mineral bulunmalıdır.

Mineraller ise doğal yollarla oluşan belli özelliklere sahip katı maddelerdir. Mineralleri günlük yaşamımızda sıkça kullanırız. Örneğin demir cevheri denilen mineralden eşyalar yapılır. Silis ve gümüş mineralinden ayna yapılır. Altın mineralinden mücevher yapılır.

Ekonomik değeri yüksek olan taş ve minerallere **maden** denir. Örneğin Linyit, Altın, Gümüş, Krom, Bor, Demir, Bakır, Alüminyum, Mermer vb. madenlere örnektir.

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına ise (Y) harfi koyunuz.

- 1) (___) Magma yer kabuğunda bulunur.
- 2) (___) Bir kaya parçasının içerisinde mineral varsa ona kayaç denir.
- 3) (___) Kayaçların farklı renkte olmasının sebebi yapısındaki fosillerdir.
- 4) (___) Tahta bir maden çeşididir.
- 5) (___) Yer kabuğu kayaçlardan oluşmuştur.
- 6) (___) Kayaçlar, dış faktörlerle parçalanarak kaya, çakıl ve taş döner.
- 7) (___) Bütün kayaçların renkleri ve parlaklığı aynıdır.
- 8) (___) Altın ve Gümüşten mücevher yapılır.
- 9) (___) Bor madeni ülkemizde bulunmaz.
- 10) (___) Bir minerale maden diyebilmemiz için ekonomik değeri yüksek olmalıdır.

Aşağıdaki madenlerle kullanım alanlarını eşleştiriniz.

	MADENLER		KULLANIM ALANLARI
1	BOR		Uçak ve otomobil sanayisinde, inşaat gibi alanlarda kullanılır.
2	LİNYİT		Mutfak tezgâhlarında ve merdivenlerde kullanılır.
3	ALÜMİNYUM		Termik santralde ve evleri ısıtmada kullanılır.
4	MERMER		Mücevher yapımında bazı elektronik eşyalarda kullanılır
5	ALTIN		Tekstil, tarım, cam, seramik sanayisinde, bazı temizlik ürünlerinin yapımında ve uçak yakıtlarında yararlanır.

Aşağıdaki çoktan seçmeli sorularda doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Kumun oluşumundaki doğru sıralama aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Kayaç – kaya – taş – çakıl – kum
- B) Taş – çakıl – kaya – kayaç – kum
- C) Kaya – çakıl – kayaç – taş – kum
- D) Kayaç – taş– kaya – çakıl – kum

2. Aşağıdakilerden hangisi maden değildir?

- A) Mermer
- B) Altın
- C) Krom
- D) Toprak

3. Mutfak gereçleri ve elektrik kablolarında kullanılan maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gümüş
- B) Altın
- C) Bakır
- D) Krom